

याआठवड्यातील हवामानअंदाज
गुरुवार (25/05/2023) - बुधवार (31/05/2023)

खरड छाटणी :- १५ एप्रिल २०२३

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	वातावरण	वाऱ्याचा वेग (कि/तास) किमा- जास्त	सापेक्ष आर्द्रता%	
	किमान	ऊचांक				किमा	जास्त
नाशिक	22-24	34-37	लोणी - रवि, सोम - रिमझिम. वाणी - सूर्य - रिमझिम नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत, कळवण-गुरु-बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	20-23	25-32	79-88
पुणे	21-22	33-37	इंदापूर, बारामती, पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव - गुरु-बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	19-24	24-36	78-83
सोलापूर	21-23	39-41	सोलापूर - ऊन - रिमझिम. तुळजापूर, नागज - रवि, सोम - रिमझिम पाऊस. पंढरपूर-गुरु-सोम-रिमझिम पाऊस. बारशी, वैराग, लातूर, औसा-गुरु-बुध-पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	20-29	13-19	37-54
सांगली	21-22	35-38	मिरज, कवठे, पळशी, खानापूर विटा, वाळवा, पलूस, शेटफळ, शिरगुप्पी- गुरु-बुध- पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	18-26	19-27	65-79
विजयापुरा	20-22	38-39	विजयपुरा, चडचन तिकोटा आणि तेलसंग - गुरु, शुक्र - रिमझिम.	स्वच्छ ते ढगाळ	20-27	15-23	38-39
हैदराबाद	23-28	38-39	हैदराबाद, मेडचल - गुरु, शुक्र - रिमझिम पाऊस. जहिराबाद- गुरु, सोम- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	10-20	16-19	27-34

सातारा	21-22	33-36	सातारा- ऊन-रिमझिम. खटाव, फलटण-गुरु-बुध-पाऊस नाही..	स्वच्छ ते ढगाळ	15-19	23-33	75-86
अहमदनगर	20-22	38-39	अहमदनगर, श्रीगोंदा, राहाता, कोपरगाव, संगमनेर अकोले – गुरु-बुध – पाऊस नाही. जामखेड- सात- रिमझिम पाऊस कर्जत- सोम- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	15-28	14-22	52-65
जालना	21-24	39-41	जाफ्राबाद- गुळ- रिमझिम पाऊस. अंबड, जालना- शनि- रिमझिम पाऊस मंठा, गानसावंगी - गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	20-28	14-18	36-54
बुलढाणा	23-24	40-42	बुलढाणा- ऊन- रिमझिम पाऊस सिंदखेडराजा, दि.राजा -शनि- रिमझिम पाऊस. चिखली- गुरु- बुध- पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	24-28	14-20	41-57
कोल्हापूर	25-26	33-36	कागल, करवीर, गगन-बावडा – ऊन- रिमझिम.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-11	36-46	91-95
बेंगळूरु ग्रामीण	20-21	31-33	अनेकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु- उत्तर, बेंगळूरु-दक्षिण- शनि-बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-16	29-38	71-82
बेलागावी	22-23	33-35	बेळगावी, गोकक, खानापूर-गुरु, शुक्र, रवि, सोम- रिमझिम पाऊस. चिकोडी – ऊन – रिमझिम. अथनी- गुरु, रवि- रिमझिम.	स्वच्छ ते ढगाळ	17-20	33-41	90-92
बिदर	21-25	38-40	बसवकल्याण, मानवाबाद- सोम-रिमझिम पाऊस. बिदर- गुरु, सोम- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	13-20	12-17	26-38
बागलकोट	20-21	36-37	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ-गुरु, शुक्र - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	20-27	16-26	62-66

टीप: वरीलहवामानमाहितीखालीलसंकेतस्थळांवरदिलेल्याहवामानअंदाजाचासारांशआहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीयद्राक्षसंशोधनकेंद्रअचूकतेचादावाकरतनाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. खरडछाटणी नंतरचे दिवस: 40

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 8.8 ते 9.5 मिमी

माती वाफसा (शेताची क्षमता) स्थितीत असल्यास पाणी देऊ नका.

2. खरड छाटणी केल्यानंतर, अंकुर वाढीच्या अवस्थेत, दररोज 14,900 - 16,150 लि/एकर सिंचन पाणी द्यावे. सिंचनाच्या पाण्याची क्षारता 1 **dS/m**

पेक्षा कमी असल्यास, दररोज 11,900 - 12,900 लि /एकर वापरावे.

3. जर वाढ अपेक्षेपेक्षाजास्त असेल, तर सिंचन पाणी वापर कमी करून 7,500 - 8,500 लि / एकर करावे. तरीही वाढ आटोक्यात आणता येत नसेल, तर वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे.

4. फळांच्या कळ्या भेदण्याच्या अवस्थेत, अंकुर जोम नियंत्रित करण्यासाठी आणि म्हणून, सिंचन पाणी 4800 ते 5500 लिटर / एकर / दिवस असावे.

5. फळांच्या कळ्या विभेदक अवस्थेसाठी, ताण देणे आवश्यक आहे. चिकणमाती मातीत पाणी धरून ठेवण्याची क्षमता जास्त असल्याने, कृपया लक्षात घ्या की ताण लवकर लादला जाणे आवश्यक आहे अन्यथा फलनक्षमतेवर परिणाम होईल.

6. जसजसे तापमान वाढत आहे आणि कुठेही ते 42-43 डिग्री सेल्सिअस ओलांडत आहे, फळांच्या कळ्यातील फरक करताना सिंचन पाण्याचा वापर शेताच्या क्षमतेच्या जवळ किंवा वापसा स्थिती असू शकतो. तथापि, नवीन वाढ दिसून आल्यास, छत व्यवस्थापित करण्यासाठी पाणी कमी करावे/ थांबवावे.

7. केन पकतेच्या अवस्थेत, 5000 ते 5500 लिटर/एकर/दिवस दराने सिंचन

करावे.

8. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.

माती आणि मूलद्रव्य व्यवस्थापन

शूट वाढीची अवस्था:

1. सबकेन संपल्यानंतर, कोणत्याही आंतरीक पानांचे पिवळसर किंवा किरकोळ पानांचे पिवळसरपणा तपासा. इंटरव्हेइनल व्हिनल लीफ पिवळसर होणे म्हणजे चुनखडीयुक्त मातीमुळे चुना प्रेरित लोहाची कमतरता. पानांच्या मार्जिनचे पिवळे पडणे आणि कर्लींग म्हणजे पोटॅशियमची कमतरता.
2. चुनखडीयुक्त जमिनीत, फेरस सल्फेट 2 ग्रॅम / एमएल ची 3 दिवसांच्या अंतराने दोनदा फवारणी करा आणि 15-20 किलो/एकर फेरस सल्फेट ठिबकने टाकावा.
3. चुनखडीयुक्त जमिनीचे प्रभावी व्यवस्थापन करण्यासाठी, दर आठवड्याला ठिबकद्वारे 5 किलो/एकर विद्राव्य गंधक टाका. तसेच मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / एल फक्त एकदाच फवारणी करावी.
4. पान कुरळे होण्याची शक्यता, पानांचे मार्जिन तपासा, थोडे ते अधिक पिवळे असल्यास, पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता आहे. **SOP** 3 ग्रॅम / एल ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागामध्ये फवारणी करावी.
5. जंबो, नानासाहेब जांभळा इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पोटॅशियमची कमतरता असल्यास पानांचे कुरळेपणा आणि पानांच्या मार्जिनचे लालसर/कांसीकरण दिसून येते. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3 ग्रॅम / एमएल ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागामध्ये फवारणी करावी.

फळ बड फरक अवस्था:

1. माती परीक्षण मूल्यांवर आधारित, मातीत फॉस्फरसची कमतरता असल्यास 20

- 25 किलो फॉस्फोरिक ऍसिड किंवा 150 किलो एसएसपी (SSP) वापरावा.

चुनखडीयुक्त जमिनीत फॉस्फोरिक ऍसिड वापरणे इष्ट आहे. जोपर्यंत माती आणि पेटीओल चाचण्या कमी फॉस्फोरसची उपलब्धता दर्शवत नाहीत तोपर्यंत देऊ नये.

2. नायट्रोजन असलेले कोणतेही पाण्यात विरघळणारे खत घालू नये.

3. खरड छाटणीच्या 45 दिवसांनंतर, वेलीतील पोषक घटक जाणून घेण्यासाठी पेटीओल चाचणी करावी. अंकुराच्या पायथ्यापासून 5 व्या पानापासून पेटीओल्स काढले गेलेल्या पानांची मोजणी करून गोळा केले जावे.

4. खरड छाटणीच्या 45-55 दिवसांनंतर मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो /एकर कमीत कमी 2 भागामध्ये वापरावे.

5. खरड छाटणीच्या 45-55 दिवसांनंतर चुनखडीयुक्त जमिनीत, मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / लिटर 45 ते 55 डीएपी दरम्यान फक्त एकदा फवारणी करावी.

6. सिंचनाच्या पाण्यात 100 ppm पेक्षा जास्त सोडियम असल्यास पाने काळे होण्याच्या लक्षणांवर बारीक लक्ष ठेवावे.

7. पान कुरळे होण्याची शक्यता, पानांचे मार्जिन तपासा, थोडे ते अधिक पिवळे असल्यास, पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता आहे. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3-4 ग्रॅम / ली ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश/एकर 2 ते 3 भागामध्ये फवारणी करावी.

8।जंबो, नानासाहेब पर्पल इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पोटॅशियमची कमतरता असल्यास पानांचे कुरळे होणे आणि पानांच्या मार्जिनचे लालसर/कांस्थीकरण दिसून येते. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3 एमएल ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागामध्ये फवारणी करावी.

केन परिपक्वता अवस्था

1. पोटॅशियमचा वापर केनच्या परिपक्वतेच्या अवस्थेपासून आवश्यक आहे. अंदाजे या अवस्थेत 64 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश (विद्राव्य दर्जाचे) द्यावे. पोटॅशियमचे लीचिंग नुकसान कमी करण्यासाठी किमान पाच डोसमध्ये विभाजन करावे. या

आठवड्यात 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश दोन-तीन भागामध्ये लागू करा.

2. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो/एकर दोन विभागांमध्ये वापरा. छाटणीनंतर 60-75 दिवसांच्या दरम्यान द्यावा।

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

गेल्या आठवड्याभरापासून द्राक्षबागांमध्ये हवामानातील चढउतारांचा परिणाम दिसत आहे.

आर्द्रता कमी होऊन द्राक्ष द्राक्षबागेतील तापमान वाढत आहे. सध्याचे हवामान आणि वाढीच्या

अवस्था बघून द्राक्षबागांच्या योग्य नियोजनासाठी पुढील सल्ला दिला जातो

नुकतीच छाटणी केलेली द्राक्षबाग

1) तापमान वाढल्याने आर्द्रता कमी होईल, शिवाय, वाऱ्याची तीव्रता देखील अधिक असेल. मातीतून होणारे बाष्पीभवन आणि पानांमधून होणारे बाष्पीभवन यामुळे

जमिनीमधील व वेलीमधील पाण्याचे प्रमाण कमी होईल. या वाढीच्या अवस्थेत वेलीची पाण्याची गरज वाढेल. पाण्याच्या कमतरतेमुळे फुटी वाढण्यास अडथळा निर्माण होतो. या स्थितीत, पाण्याचे योग्य व्यवस्थापन खूप महत्वाचे ठरते. म्हणून, खालील उपाययोजना कराव्यात.

अ) द्राक्षबागेला सकाळी लवकर किंवा संध्याकाळी उशिरा पाणी द्यावे. त्यामुळे पाण्याचे बाष्पीभवनावर कमी होईल.

ब) बोधावर सेंद्रिय आच्छादनाचा वापर करावा. त्यामुळे जमिनीतून होणारे बाष्पीभवन कमी होईल.

क) ठिबक लाइन बोधावर टाकावी.

ड) संध्याकाळच्या वेळी @ 2-3 ml/L पाण्यात अँटीस्ट्रेस ची फवारणी करावी.

2) पाण्याच्या कमतरतेच्या स्थितीत, पिंचिंग केल्यानंतर, साइड शूट बाहेर येण्यास अडथळा निर्माण होतो .

३) सरळ काडी बनवताना दहाव्या ते अकराव्या डोळ्यावर पिंचिंग करावी.

4) पाण्याच्या कमतरतेच्या परिस्थितीत खतांचा वापर कमी कमी करू शकतो.

5) तत्काळ फुटीची विरळणी करणे आवश्यक आहे. यामुळे पानांचा आकार वाढण्यास मदत

होईल

जेणेकरुन घडांच्या विकासासाठी आवश्यक अन्नद्रव्य वेलीमध्ये पुरेश्या प्रमाणात राहतील.

सबकेन केलेल्या द्राक्षबागेतील स्थिती

- 1) सबकेन केलेल्या काडीवर 3-4 पाने आल्यानंतर घड निघण्याची अवस्था सुरू होते. या अवस्थेत वेलींची वाढ नियंत्रणात ठेवावी. त्यामुळे सिंचन आणि नत्रयुक्त खतांचा वापर कमीत कमी करावा.
- 2) पावसाच्या स्थितीमध्ये, **6BA** आणि **Uracil** च्या फवारणीची करावी. यामुळे वेलीतील सायटोकायनिनची पातळी वाढेल आणि घडांचा विकासासाठी आवश्यक असलेले **RNA:DNA** प्रमाण वाढेल.
- 3) अतिवृष्टी किंवा गारपिटीमुळे पानांचे नुकसान होऊ शकते. वेलीवरील उपलब्ध पानांच्या क्षेत्रानुसार, फुटीवर अतिरिक्त पाने वाढ घ्यावीत.
- 4) गारपिटीमुळे किंवा पावसामुळे फुटवे तुटल्यास, तुटलेल्या कांड्यांच्या खालील डोळ्यांवर पिंचिंग करावी.
- 5) गारपिटीमुळे वेलींवर थोड्याफार प्रमाणात हानी झाल्यास या स्थितीत, फुटी काढून टाकणे किंवा पुन्हा छाटणी करण्याची आवश्यकता नाही. तथापि, कॉपर युक्त बुरशीनाशकाची फवारणी @ 1.0 ते 1.5 ग्रॅम/लिटर पाण्यात करावी.
- 6) गारपीट किंवा पावसामुळे गंभीर नुकसान झाल्यास, जखमेच्या खाली लगेच शूट पिंचिंग करावी. यानंतर कॉपरच्या फवारण्या कराव्यात.
- 7) जास्त आर्द्रता निर्माण झाल्यास द्राक्षबागेत ट्रायकोडर्माच्या २-३ फवारण्या घ्याव्या.
- 8) द्राक्षबागेत घड फुटण्याच्या अवस्थेत पाऊस पडल्यास, त्यावर योग्य व्यवस्थापन करणे महत्वाचे ठरते. बगलफुटी काढणे, वाढत्या टोकाचा शेंडा मारणे आणि फॉस्फरस आणि पोटॅशियुक्त खतांचा वापर करावा. ०.५२.३४ किंवा फक्त पोटॅश ची फवारणी सुद्धा करू शकतो.
- 9) अनेक द्राक्ष द्राक्षबागांमध्ये फुटींची वाढ जोमात होतांना दिसते. याव्यतिरिक्त, बघाल फुटींची वाढ सुद्धा आढळून येईल, अशा परिस्थितीत, पाणी आणि नायट्रोजन युक्त खतांवर नियंत्रणात ठेवावे.

नवीन द्राक्षबागांमध्ये वेली सुकण्याची समस्या

1. खोडाभोवती कार्बेन्डाझिम @ 1.5 ग्रॅम + इमिडाक्लोप्रिड 17.8SL @ 1.5ml/L पाणी या

प्रमाणात ड्रेंचिंग करावी.

2. वेलि सुकण्याचा प्रादुर्भाव जास्त प्रमाणात असल्यास तिसऱ्या दिवशी परत कार्बेन्डाझिम @ 1.5 ग्रॅम + इमिडाक्लोप्रिड 17.8SL @ 1.5ml/L पाणी या प्रमाणात ड्रेंचिंग करावी. अन्यथा, पहिल्या ड्रेंचिंगच्या 3 दिवसांनंतर खोडाभोवती हेक्साकोनाझोल @ 1.0 मिली/लिटर पाण्याची ड्रेंचिंग करावी.

3. किंवा टॅब्युकोनाझॉल @ 1.0 ml/L पाणी या प्रमाणात 3 दिवसांनी ड्रेंचिंग करावी.

4. वेलि सुकण्याची समस्या नियंत्रणात आल्यानंतर द्राक्षांचा वेल 2-3 एल ट्रायकोडर्मा प्रति एकर या प्रमाणात वापरून ड्रेंचिंग करावी .

5. एका आठवड्यासाठी फुटीचा शेंडा मारू नका, फुटीची वाढ होऊ द्यावी.

6. फुटी वाढ होण्यासाठी युरिया @ 1.5 ते 2.0 किलो/एकर ठिबकद्वारे फक्त एकदाच द्या.

IV. रोग व्यवस्थापन

खरड छाटणीनंतरचे दिवस	रोगांचाधोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
40	नाही	नाही	कमी	जीवाणू करपा-नाही. तांबेरा-नाही

मॅन्कोझेब आणि कॉपर बुरशीनाशकांचा प्रतिबंधात्मक वापर चालू ठेवावा. ज्या भागात कमी ते मध्यम पाऊस पडलेला असेल, अशा ठिकाणी ट्रायकोडर्मा ड्रीप द्वारे द्यावे . तापमान जास्त असलेल्या भागात ट्रायकोडर्मा वापर टाळावा . काही ठिकाणी जिवाणूजन्य करपा दिसल्यास, मॅन्कोझेब @ 2g/L ची फवारणे द्यावे. बुरशीजन्य करपा (एन्थ्रॅकनोज) पण होऊ शकतो आणि कार्बेन्डाझिम 1g/L वापरला केला जाऊ शकतो. कॉपर चा अतिरेक वापर टाळावा.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

- १ पिठ्याढेकूणनियंत्रणासाठीफक्तप्रादुर्भावितवेलींनाब्रुप्रोफेझिन२५%एससी@१.२५मिलीप्रतिलिटरपाणीयाप्रमाणेप्रत्येकवेलीस१.५-२.०पाणीवापरावे.
- २ मालकाढणीनंतरविश्रांतीच्याकाळातलालकोळीचाप्रादुर्भावदिसल्याससल्फर८०डब्लूडीजी @ १.५ - २.०ग्रॅम/लि. किंवाअबॅमेक्टिन१.९इसी @ ०.७५मिली/लि. पाणीयांचीफवारणीघेऊशकता.
- ३ एप्रिलछाटणीनंतरडोळेफुटण्याच्यावेळेसउडद्याआणिपिठ्याढेकणामुळेहोणाऱ्याविकृतीचेव्यवस्थापन करण्यासाठीइमिडाक्लोप्रिड१७.८एसएल@ ०.४मिलीप्रतिलिटरपाण्यातप्रतिबंधात्मकफवारणीकरावी.
- ४ उडद्याकिडीच्याव्यवस्थापनासाठीसकाळीलवकरइमिडाक्लोप्रिड 17.8एसएल @0.4 मिलीप्रतिलिटरकिंवाफिप्रोनिल80डब्ल्यूजी@ ०.०६ग्रॅमप्रतिलिटरकिंवालॅम्बडासायहॅलोथ्रीन४.९सीएस @ ०.५मिलीप्रतिलिटरपाणीयाप्रमाणेफवारणीकरावी.

५ नवीनद्राक्षबागांमध्येरिकटनंतरफुलकिडीच्याव्यवस्थापनासाठीदर७-

१०दिवसांच्याअंतरानेप्रभावीकीटकनाशकेस्पिनोसॅड४५एससी @ ०.२५मिली/लि.,
स्पिनेटोरम११.७एससी @ ०.३मिली/लि., सायंट्रानिलिप्रोल१०ओडी @ ०.७मिली/लि.,
इमामेक्टिनबेंझोएट५एससी @ ०.२२ग्रॅम/लि. किंवाफिप्रोनील८०डब्लूजी @ ०.०६२५ग्रॅम/लि.
पाणीयाप्रमाणेफुलकिडीचीसंख्या५प्रतिकाडीकिंवात्यापेक्षाजास्तअसलयासवापरावे.